

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETÓFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lapszellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Uj dalt a hazáról.

Minden ünnepségen, lelkesedéstől túlradó beszédekben és szónoklatokban emlegetik a hazát, éneklük a Himnuszt és Szózatot és mégis: akármerre nézünk, a társas életben, irodalomban, a gazdasági, sőt politikai életben is az igazi hazafiasság *realis* megnyilatkozása egyre ritkább, sőt a hazafiság fogalmának már gúnyos mellékízt adnak. A modern kozmopolitizmus, európeuság fásulttá teszi nemcsak a városokat, de a falut is.

Keresem az okokat . . .

Láttam Isaszeg dombos határát, azt a részt, ahol szót a honvédelem áll, meg azt a lapost, ahol időnkint a budapesti helyőrség is gyakorlatozik. Ott *akkor* százával heverték a hullák, százával a sebesültek, köztük finom, kényes uri emberek, akikből a lövések és vágások borzalmas kínja, borzalmas ordítást kényszerített ki; roppant mellű földmivészek, akiknek otthon semmi sem volt megjuhászítani a megvadult bikát, saját vérükben fetrengve vinnyogtak, mint az elgázolt kutya. A legtöbbnek otthon felesége, gyermeke van. Segítség nincs. Csak egy vigasz cikázik át lelkükön: a hazáért, az utódokért! Igen, igen: „Hol sirjaink domborulnak . . .”

Jól ismerem azt a bizonyos helyet az aradi vár mögött. Kilenc férfi állott a bitó előtt. Nagy urak mind. Táborkok. Sorra vette őket a hóhér. Elképzeltem azt a helyzetet, mikor nyakukba vetik a hurkot. Talán megmentette volna az életüket *egy* szó, amelyet nem akartak kimondani. Nem mondták ki. Megerősítette őket egy másik szó, amelyet el kellett hallgatni: *a haza!*

A haza: az én vagyok és te, meg ő és mindnyájan.

Akkor ezren meg ezren a családjukat, a vagyonukat, az életüket dobták oda érettünk. Egy *eszméért*, amelyet ránk hagytak s egy *kötelességért*, melyet nem tudtak befejezni egyszerűen azért, mert lemészárolták őket.

És mi egy rettentő adóssággal a lelkünkön, sikerről beszélünk, ha némi halasztást kapunk a fűszerestől, vagy

koronaszövetkezetünk fényes ábrázatu igazgatójától.

A *nagy tartozás* ezünkbe sem jut. A korzón feszítünk, a zsurokon élhetetlenkedünk, a színházban léhaskodunk, vagy kárörvendünk, a munkában dulakodunk haszonért, pénzért és újra pénzért versenyzünk, hízogunk, hajbókolunk, mindenki külön-külön magáért, nem törődve azzal, ha tisztelt felebarátaink mind tönkre mennek is De ugyan ki törődik itt a hon-hazával, amint elmésen nevezni szoktuk?

Azután csodálkozunk, ha néha megmozdul a lelkiismeretünk s érzünk valami benső remegést, amit hiába próbálunk megmagyarázgatni. Csak itt-ott akad, aki végre megérti. Jelentkezett a hitelező, ez az egész. És ha még csak annyi volna. De hiszen jóformán azt sem tudjuk már, miből álljon a fizetés. Aki beszél róla, az pozór. Aki újra megcsinálná a 48-at, az „bus hazafi”. Ha modern szindarabokban nemzetieskednek, arcukon a gúny ráncai mutatkoznak.

Szobrokat emelünk, de ez legfeljebb elismerése a tartozásnak. Adót fizetünk, mert muszáj. Katonáskodunk, mert behuznak. Hát fizetés ez? Alighanem ott fészkel a baj, hogy a tisztelt haza meg lehetőségen megváltozott.

A föld — no igen — ez az egyik alkotórész, mely azonban pusztá telekkönyvi dolog, vagy üres földrajzi fogalom nemzet nélkül. A nemzet pedig az emberek közössége. Már most alázattal bocsánatot kérek vakságomért, de én mindenfelé csak egyes embereket látok, akik éjjel-nappal kizárólag saját bajaikkal (többnyire pénz bajaikkal) bibelődnek. Én tartozom Péternek, Péter konkurrens Pálnak, Pál becsapja Ponciust, Poncius egy kanál vízbe fojtaná Pilátust — és ez volna a nemzet?

A nagy eszmék, ha egyesek lelkébe szorulnak, álló vizek, melyek idővel megposhadnak. Hatalmas, országjáró folyamokká csak úgy válnak, ha a lelkek egymással belső érintkezésbe jutnak és egyetlen óriási, milliókat összetartó nemzetléleké tömörülnek.

De lehetséges-e a lelkeknek ez az apokaliptikus egybeolvadása ott, ahol mindenki utjában van a többinek, ahol senki sem kell senkinek, ahol állandó, aprólékos, de irtó harca folyik mindenkinek mindenki ellen? Ahol az egy ember a többiek teljes részvétlensége mellett küzdök, kinlódik és pusztulását a körülötte nyüzsgő világ közömbös vállvonogatással veszi tudomásul?

Ha valami nagy bukás van, akkor össze szoktak gyűlni a hitelezők, hogy együttes eljárással megmentésük a *maguk számára* azt, ami megmenthető.

Hátha egyszer a történelem adósainak tömege találkoznék, hogy lelkitartozását végre-valahára türethetően rendezze.

Hallom néha, hogy az ilyesmi csak nagy katasztrófák idején szokott megtörténni. A zátonyra jutott hajó utasai testvéri szeretettel ölelkeznek. Láncra vert rabok, égettek szent bizodalommal kapaszkodnak egymásba.

Bárcsak igaz volna. Mert nincs nagyobb nyomor, mint az ideáljainkból kifosztott, az emelkedett érzésekké kép-telenekké sorvadt, a kétségbeesésig üresekké vált lelkek rettenetes insége. Nincs súlyosabb katasztrófa, mint a szívek aszálya, melytől semmi nagynak, semmi szépnek, magasban szárnyaló eszmének, alkotó hevülésnek, megváltó indulatnak csirája megfoganni nem tud. Nincs szánalmasabb látvány, mint az emberek millióinak egymás mellett, sőt egymás ellen törtétese, piszkos anyagi érdekekben gázolása biztos cél nélkül, nemesebb vágyak, termékeny gondolatok, mocsoktalan eszmények nélkül, mindenki magában, egyedül, folyton vádolva s egyuttal mentegetve önmagát, de megnyugvást, kielégítést sehol nem találva — hogy boldogságról ne is beszéljek.

Katasztrófának ez — úgy hiszem — elég tisztességes. Ha csak ez kellett, akkor a lelkek befonódása közel van.

Fogalmam sincs róla, hogy hol kellene megfogni a dolog végét, de hogy addig, míg ez meg nem történik, a hazafiaskodás csak üres szólam, az bizonyos.

Sz.

NE FOGADJON EL MÁST MINT
TUNGSRAM FELÍRÁSÚ VALÓDI
DRÓTLÁMPÁT.
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL!

Felhívás

a magyar vörös-kereszt egyesület önkéntes ápolónői tanfolyamában való részvételre.

Az egész emberiség legszentebb érdeke a háborút elkerülni, a békét fentartani. Ámde még az utolsó évtizedek története is azt bizonyítja, hogy ezek a törekvések minduntalan meghiúsulnak, hogy ismét csak fegyveres erővel intézik el a nemzetek az ellentétes érdekeket és kitér a háboru összes borzalmaival, A mely országokban a hadviselés végigszárgul, azokat keresztüllőtt és összetört férfiak és támasz nélkül maradt családok segélykiáltásai töltik be.

Az egész Balkánon nincsen ma ember, aki ne gyászolná szülőjét, testvérét vagy valamelyik jó barátját és nincsen család, amelyik megcsontított tagja rémülettel ne beszélne azokról a szenvedésekről és nélkülözésekről, a melyeken a sebesülése után a szállítás közben és később az ápolás hiányában keresztül kellett mennie és a melynek társai közül olyan sokan áldozatai lettek.

Ez a sorsa minden hadsereg sebesültjeinek, hogyha azok ápolásáról már előre, a béke idején nem gondoskodnak és a sebesültek ápolásának kérdését egész összességében már előre a béke idején nem szervezték. A világ egyik hadserege sem képes annyi katonai betegápolót készenlétben tartani, a hányra háboru esetén a rengeteg sok sebesült és a fáradalmaktól megbetegedett katonák ápolására szükség volna és még hogyha erre képes is lenne, szeretetteljes, résztvevő ápolásra fegyelmileg kényszeríteni ezeket semmiféle parancsnok nem bírja.

De képes erre a női sziv akkor, hogyha rá önként vállalkozik. A legnemesebb gyümölcsöket minden időben az emberi érzéseknek ez a természetes melegágya termelte.

De ahhoz, hogy a nő ezen feladatának teljesen megfelelhessen és az orvosnak, az ő nagy mentő akciójában hasznos segítőtársa lehessen, szükséges, hogy erre előbb kiképezzük és e végből szervezte a Magyar vörös-kereszt egyesület hazánk minden városában és megyéjében azokat a tanfolyamokat, a melyek a folyó év március hó 1-én kezdik meg munkájukat.

A magyar orvosok hazafias készségében a mi egyesületünk nem csalódott, mert 56 kórház orvosi személyzete vállalkozott reá és meghozza azt a nagy áldozatot, hogy hivatásszerű elfoglaltsága mellett naponként több órát szentel a Vörös-kereszt önkéntes ápolónőinek kiképzésére és reméljük, hogy az orvosok önfeláldozó példáját hölgyeink követni fogják és feláldozva némi kényelmet, tömegesen fognak beiratkozni a tanfolyamokba. Itt meg fogják tanulni az egész betegápolást, az életmentést, annak nem orvosok által is kivihető részét és megszerzik az emberi szervezet összetételének és működésének azon ismereteit, a melyek a betegápolási műveletek céltudatos kiviteléhez szükségesek, egyszóval tanulnak csupa olyan dolgokat, a melyeknek nem csupán háboru idején veszik hasznát, hanem a melyeknek családtagjaik betegsége alkalmával naponként jó hasznát vehetik és a melyek kifejezést nyernek egész gondolkozásukban, nevezetesen háztartásuk hygienikus berendezésében és vezetésében. Ezen ismeretek tehát bőven megérdemli, hogy hölgyeink érettek 6 héten keresztül hetenkint 5-ször egynehány órát a kórházban komoly munkával töltsenek el. Mindezek érett megfontolása bírta reá a Magyarországi Nőegyletek Országos Szövetségének legutóbbi közgyűlését, hogy a magyar Vörös-kereszt egyesület ezen mozgalmát ma-

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lólegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható drógvizkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Szunyó-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

gáéva tegye és tagjait külön körlevélben buzdítsa a tanfolyamában való részvételre.

Minden tanfolyam teljesen díjtalan. A résztvevők egész költsége mindössze abból áll, hogy a betegápolás ideje alatt a kórházban viselendő fehér mosó, vászon felső ruhából a minta szerint ki-ki 3—4 darabot készített magának. A tanfolyamok befejezésével a kiképzettek vörös kereszt önkéntes ápolónői címet és arról, hogy a tanfolyamot elvégezték, bizonyítványt nyernek. Megkapják azonkívül a magyar Vörös kereszt egyesület karszalag jelvényét, a melyet majdan háboru esetén, hivatalos működésük közben viselni fognak. Kölelezni még háboru esetén sem lehet egyiküket sem arra, hogy szolgálatot tegyenek. Erre csupán az önként vállalkozók fognak behivatni és ezek is csak lakóhelyükön fognak szolgálatot teljesíteni.

Az elméleti előadások tanítási anyaga a következő:

Az emberi test bonctana. A be nem fertőzött seb gyógyulása és a zavartalan gyógyulás egyéb kellékei, u. m. nyugalom, megóvás az erős lehűlésektől stb.

A csonttörések gyógyulásának rendes menete és kellékei.

A sebfertőzés tana.

A különböző sebfertőzések, ugymint gennyedő és üszkös sebfertőzés, orbánc, trismus-tetanus, lépfene.

A sebfertőzésben szenvedők ápolásánál követendő különleges szabályok. A betegápoló és a többi beteg befertőzésének elkerülése. Elkülönítésnél követendő szabályok.

A háborút kísérő általános fertőző és egyéb gyakorlati betegségek kórtana és tünettana az ápolás szempontjából és a fertőzés terjedésének meggátolása. Itt különös figyelembe veendő a kolera, a pestis, a typhus és a vérhas.

Az első segély vérvételeknél, agryázkódtatásnál, ájulás esetén, napszúrásnál, villámütésnél, fulladásnál, égésnél, fagyásnál, vízbefulladásnál (mesterséges légzés), egynemely mérgezésnél.

Mint hogy az Ujvidék városi vörös kereszt választmány önkéntes ápolónői tanfolyamát f. évi március hó 1-ével kívánja megindítani, felkéri a tanfolyamon részt venni kívánó hölgyeket, miszerint eme szándékukat mielőbb, de legkésőbb e hó 27-ig szóval vagy írásban a helybeli nőegylet elnökségénél, az Ujvidéki vörös kereszt választmány ügyv. alelnökénél: Forster Géza, városi tanácsnok urnál és Dr. Schosberger Sándor kórházi igazgató urnál bejelenteni sziveskedjenek.

A magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyesületének Igazgatósága.

Művészek nyugdíja.

A magyar művészi kultúra és a jó magyar hűnév érdekében írjuk e sorokat. Nemzeti presztizsünket elsősorban művészeink lendítik előre. Azok, kik nemzetük nagyságán munkálkodva, megelégednek magukról s míg másoknak anynyi gyönyörűséget szereznek: önönmaguknak a polgári megélhetést s a nagy elfáradáskor a pihenést sem tudják biztosítani.

Egy nemzet kulturnívójának egyedüli kritériuma, hogy művészeit, a vászon és márvány lángeszeit mennyire tudja megbecsülni. Egy nemzetnek alig lehet nagyobb szégyene, mint ha művészei nyamorognak. S a magyar társadalomnak valóban oka lehet egy kis lelki-furdalásra, mert a magyar művész világtípusa a művelt proletárnak.

Érdekes, magasztos a művész hivatása, de szomorú zsold nélkül, emberfeletti véráldozattal szolgálják a kulturát s vesztelő sorsukat az állam nem hajlandó kiközösíteni a kátyuból.

A társadalomnak kell tehát enyhítenie a művésznymort.

És most erre itt az alkalom.

A Nemzeti Szalon, melynek Andrássy Gyula gróf az elnöke, engedélyt kapott arra, hogy a Művészi Segély és Nyugdíjalap javára sorsjátékot rendezzen. A munkálatok már folynak is Molnár Viktor ny. államtitkár védnökké alatt s napról-napra közeledik a huzás ideje: 1914. március hó 5-e.

A Nemzeti Szalon igazgatósága most arra kéri a nagy közönséget, hogy aki a címére küldött három darab sorsjegyet nem tartja meg, értékesítse azt ismerősei körében. És ha még ezt sem hajlandó megtenni: nyomban küldje azt vissza a Nemzeti Szalon sorsjátékírodájába. Mert minden viszatartott s ki nem fizetett sorsjegy egy koronával károsítja meg a leghumánusabb alapot.

A Nemzeti Szalon ajándékban is részesíti azokat, akik a magyar művészek érdekében fáradoznak. Mindenki, aki ötven darab sorsjegyet elad: egy eredeti festményt kap a Nemzeti Szalon kiállításából. Ezen célból egy levelezőlapon is elég a központi irodához fordulni.

Mindnyájunknak van egy kedvenc művésze s mindnyájunknak szereget meg gyönyörűséget a szín, vonal és plasztika zsenijeit. Ajándékozunk hát meg őket egy kis jó szívvvel, fáradsággal. Ők, akik szívük minden melegét, lelkük minden lángolását nekünk adják: megérdemlik, hogy egyszer mi is tegyünk értük valamit.

Meghívás.*

Tisztelettel felkérjük Ujvidék város intelligens hölgy- és férfi közönségét, hogy az esperanto nyelvnek városunkban leendő terjesztése céljából f. é. március hó 3-án d. u. 6 órakor, a helybeli áll. polgári leányiskola tornatermébe, értekezletre összejönni sziveskedjenek.

Ujvidék, 1914. febr. 10-én.

Dr. Anon Pál s. k.,

Dr. Demetriosz Vladimir s. k.,

Márton Sándor s. k.,

N. Nemessági Adél s. k.,

Profuma Béla s. k.

*Örömmel közöljük e meghívást, mert az esperanto nemzetközi segédnyelv tanulásának célja az embereknek szorosabb kapcsolatba való hozása s erre városunkban ez az alkalom kiválóan előnyösnek mutatkozik. Szerk.

H I R E K.

Dmke-előadás. A Dmke újvidéki osztálya által rendezett népies előadások II. csoportjának folytatásaként ma vasárnap, febr. 22-én d. u. 4 órakor Eichner Zsigmond felső keresk. isk. tanár fog az áll. polg. fiúiskola tornatermében előadni, még pedig vetített képek kíséretében: „Az alkohol“ címén. Az érdeklődő közönség e díjmentes előadásra ez uton is meghívatik és megjelenését szívesen fogadják a rendező bizottság.

Esküvő. Brüll F. F. kendergyáros kedves és szeretetreméltó nővére: Irma és Rechnitzer Sándor nagykereskedő Bihacsról, e hó 19-én esküdtek egymásnak örök hűséget.

A Dmke újvidéki osztálya ma vasárnap, febr. 22-én d. e. 11 órakor a Magyar Kaszinó helyiségeiben rendkívüli közgyűlést tart s arra a tagok ez uton is meghívattak.

Hirsch egyleti közgyűlés. A báró Hirsch egylet ez évi rendes közgyűlését f. március hó 1-én, jöv. vasárnap d. u. 3 órakor a kir. kath. magyar főgimnázium új épületének énektermében tartja.

Gyászír. Özv. id. Grossinger Jánosné, Grossinger János gyógyszerész édesanyja Pécsen, ahol férjézet leányánál élt, hosszas betegség után meghalt. Az elhunyt urinó annak idején nemesszivűsége és nemes gondolkodása révén Újvidéken nagy tiszteltetben állott.

Közig. biz. ülés. A közig. bizottság e hó 14-én. Dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt rendes havi ülést tartott, amely a szokásos havi előterjesztéseket tárgyalta s illetve tudomásul vette.

Iskolalátogatás. Dr. Schach Béla keresk. isk. főigazgató a múlt héten hivatalos látogatást végzett a helybeli felső kereskedelmi iskolában s a tapasztaltak felett elismerését fejezte ki.

Ebzárlat. A főkapitányság a legutóbbi ebmarásokból kifolyólag febr. 15-től kezdődőleg 40 napi ebzárlatot rendelt el, egyben felhívást intézett a közönséghez, hogy minden kutyát biztos módon megkötvé tartson, mert akár az utcán, akár az udvarban szabadon talált kutyákat kiirtatja s tulajdonosaikat a legszigorubbán fogja megbüntetni.

A jó anya, aki szereti gyermekét, jó tejet ad neki Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval.

A Kathreiner a híres Kathreiner-féle eljárás után elrendelt malátából készült s 23 év óta orvosilag elismert erősítő itai.

Bevásárlás alkalmával mindig csak a valódi Kathreineret kérjük, mely a Kneipp piébénes arcképével ellátott zárt csomagokban kapható.

Egy érdemes munkás kitüntetése. Szép ünnepély fog most vasárnap d. e. 10 órakor az Ipartestület helyiségében lefolyni. Ekkor adja át t. i. Dr. Tonelli Sándor, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara titkára Mack Jakab gőzmalom alkalmazottnak azt a díszoklevelet és 100 korona jutalmat, melylyel a Kereskedelmi Miniszter őt a Háfner-féle gőzmalomban 35 év óta szakadatlanul teljesített hű és mintaszertű szolgálata elismeréséül kiüntette. — Ezzel kapcsolatban az „Újvidéki Lloyd“ titkára az idő rövidségére való tekintettel ez uton értesíti Újvidék kereskedőit és iparosait, hogy mindazoknak, akik bármely a Kereskedelmi és Iparkamara hatáskörébe eső ügyben felvilágosítást kívánnak nyerni, vagy kivánságot óhajtanak elő terjeszteni, a Kamarai titkár úr vasárnap d. e. az ünnepély után az Ipartestület helyiségében, avagy d. u. 2—3-ig a „Lloyd“ helyiségében készségesen rendelkezésére áll.

Halálozás. Az újvidéki 1. sz. m. kir. posta-távirtd. hivatal tisztikara szomorodott szívvel tudatja, hogy szeretett kártársa: Heiszner Kálmán posta-távirtd. főtiszt e hó 18-án, hosszas betegsége után, életének 38. évében elhunyt. — Temetése e hó 20-án a gyászoló család hozzátartozóinak és ismerőseinek élénk részvétele mellett ment végbe.

Az Újvidéki Atletikai Club hírei. Az U.A.C. benevezte birkózői közül Schwáb József, Stefkovics József, Tomaskó János és Errős István tagokat a Szabadkai Sport Egylet vasárnapi kerületi versenyre. A kecskeméti birkózőversenyre pedig 3 nevezés megy el. A jó idő beálltával megkezdődik a rendes atletikai és football training az U.A.C. pályán. Ez évben 3 ifjusági, 2 kerületi és 1 országos atletikai verseny van tervbe véve. Tekintve azon körülményt, hogy a bajnoki football mérkőzések horribilis költséget okoznak, az U.A.C. vezetősége elhatározta, hogy csapata a barnoki mérkőzéseken nem fog részt venni. Ezek helyett a közel fekvő városok neves football csapatai fognak városunkban barátságos mérkőzéseket lejátszani a kiltizésre kerülő tiszteletdíjakért. Azonkívül, hogy a társegyetek meghívásának is elég tetessék, 6 izben fog városunkon kívül játszani.

Az Újvidéki Testgyakorlók Köre március 8-án d. u. 1/2 órakor a felsőkereskedelmi iskola tornatermében tartja évi rendes közgyűlését. Közgyűlés tárgya: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Felmmentvények feletti határozat hozatal. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Jöv. évi költségvetés tárgyalása. 7. Az elnökségnél bejelentett indítványok tárgyalása. 8. Választmány és tisztikar megválasztása.

A Daloskör szinelőadása Újverbáson. Az Újverbázi Kaszinó meghívására a Daloskör műkedvelő gárdája március 1-én a nálunk karácsony-napján jó sikerrel előadott Náni-t fogja előadni. A darab részben új szereposztással kerül színpadra és annak tisztá jövedelme a kolozsvári dalosverseny utazási alapjára fog fordíttatni.

Dalosaink a kolozsvári dalünnepén és versenyen. A Daloskör most már véglegesen elhatározta, hogy részt vesz a kolozsvári dalversenyen és bejelentette a Daloskör szövetségnek, hogy 24 énekessel képviselteti magát. A költött darabok próbája a jöv. héten kezdődik, míg a szabadon választott ének már most van betanulás alatt. Amennyiben a szövetségi szabályok értelmében a versenyen elő-

adásra kerülő összes darabokat a dalegylet székhelyén a verseny előtt a nyilvánosságnak be kell mutatni, a Daloskör május 31-én pünkösd vasárnapján Dalünnepélyt rendez.

Társasvacso. Müller Gyula, a Magyar király jóhírű vendéglőse, e hó 24-én, farsang utolsó napján nagy farsangi társasvacso-rát rendez.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 13—20-ig bejelentett születések 22, még pedig 10 fiú, 12 leány; meghalt 15.

Választás. Ófatak község képviselő-testületének m. héten tartott ülésén Fornet Jenő közs. irnokká és Ricz János vágrehajtóvá választott.

Tragikus halál. Hesz János, a topolyai Korona takarékpénztár volt igazgatója, aki többet magával kihazasítási szövetkezetet alapított, az itt elkövetett sikkasztás és okirat-hamisításért 1/2 évi börtönbüntetésre ítéltetett. E hó 22-én kellett volna büntetését megkezdenie és e hó 18-án Szabadkára akart utazni a reggeli vonattal. A váróteremben várta a vonatot s egyszerre szívéhez kapott, a következő pillanatban pedig holtan fordult le a pamlagról. A halál híre a megkárosítottak tömegesen keresték fel a holttestet és elkeseredésükben megátkozták ott, mert a hirtelen halálban Isten ujját vélték látni.

Bácskai ügyvédek Máramaros-szigeten. Az egész világ fokozott, érdeklődése mellett lefolytatott s immár végét járó máramaros-szigeti nagy per tárgyalásán a legutóbbi időben bácskai ügyvédek is részt vettek mint védők, még pedig Dr. Lalozevics János zombori és Dr. Hadzsi Koszta újvidéki ügyvédek.

Elitették az apatini gyilkosokat. Még m. év. karácsony éjjelén történt, hogy Zimmer János gazdálkodó Apatinban egy kávéházban megölték és kirabolták. Hosszas nyomozás után sikerült a tetteseket Brand János és Klemm Márton apatini suhancok személyében elfogni, akik felett a zombori esküdttörbőség e hó 14-én ítélezett. Mindkettő bűnösnek találtatván, Brand János 6, Klemm Márton pedig 8 évi fegyházat kapott.

Borzasztóan megszégyenülten

ül az ember a színházban vagy hangverseny teremben, ha a legnagyobb megerőltetéssel sem tudja elfojtani a köhögési rohamait. Az ilyen kellemetlenséget azonban elkerülhetjük, ha színházba vagy hangversenyre menet beszedünk néhány valódi Fay-féle sodeni ásványpasztillát s előadásközben is elszopogatunk néhányat. A köhögési inger így megszűnik s egyáltalán hatástalan lelküzdöttük magát a meghűlést is. Fay valódi sodeni je 1 K. 25 fillérért mindenütt kapható.

Az új „BERSON“ gummiszarok előnye!

rendkívül tartós, kiválóan rugalmas formája ideális

213. szám. 1914. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhíré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 23138/1913. számú végzése következtében Dr. Kovács Bódog ujvidéki ügyvéd által képviselt Cselikovits testvérek ujvidéki cég javára 3500 korona s jár. erejéig 1914. évi január hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2059 kor. 10 fillérre becsült következő: női kalapok, formák, diszek és egyéb ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1914. évi V. 215. számú végzése folytán 2500 k. tökekövetelés, ennek 1913. évi március hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó-díj és eddig összesen 205 kor. 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken, végrehajtást szenvedő üzletében Adamovits palota leendő megtartására 1914. évi március 3. napjának d. e. 9 1/2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. évi február 18-án.

Basch Sándor
kir. bir. végrehajtó.

252. szám. 1914. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezennel közzhíré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1913. évi 18995. számú végzése következtében Dr. Kubinyi Károly ügyvéd által képviselt Lövy és tsa cég javára 3000 k. s jár. erejéig 1913. évi október hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3500 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. egy benzín motor, cséplő szekrény, egy ló, egy disznó, 2 sertés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 1957. számú végzése folytán 3000 k. tökekövetelés, ennek 1911. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai 1/2% váltó-díj és eddig összesen 347 korona 66 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Ófutonon Moczánov Mladen, Nikola há-zánál leendő megtartására 1914. márc. 10. d. u. 3 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielé-gítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1914. évi február hó 20.

Horváth,
kir. bir. végrehajtó.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Agoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Gutenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat,
izléses kivitelben jutányos ár mellett.

Telefon 122.

Telefon 122.

Jingyon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉ SZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSMENTES ÚJ PÁNCÉL
TAKAREKPERSELYT
BARKINEK
Trjett
PESTMEGYEI
TAKAREKPENZTÁR
BUDAPEST, IV. KÖRŰ UTCA 8.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Dr. Deák Imre fogorvos műtermének 10 éven át való vezetésétől visszalépvén,

Kossuth Lajos-u. 28. sz. a.

nyitottam meg önálló műtermemet.

Mint eddig, ezentul is, a fogászat terén szerzett elméleti és gyakorlati tudásom, lelkiismeretes munkával törekszem a t. közönség további bizalmát biztosítani.

Tisztelettel **Blaschko Ede.**

lehet beszerezni
kifogástalan minőségű
Gyümölcsfaanyagokat
Gyümölcs és Sétányfákat
Sima gyökerekes és oltott
SZŐLÖVESSZÖKET.
Árjegyzéket ingyen küldönek
FISCHER és TÁRS
faiskolák és szőlőültetvények
Tulajdonosok: **IMRÓDY M.** és **FRANCK S.**

SALVATOR

(-) Világhírnévnek örvendő (-)

Salvator

sörkülönlegességünk szállítása a régi tradicionális szokáshoz híven, ez évben is február havában történik.
Hogy a n. é. közönség biztosítva legyen, miszerint „SALVATOR”-sört és nem annak valamely utánezatát kapja, kérjük az alant megjelölt — minden hordón és palackon látható védjegyünkre, melyen a törvényileg védett „SALVATOR” szó van feltüntetve, különösen ügyelni.

Paulanersörfőző ::

Részvénytársaság

Salvatorsörgyár ::

München. □□□□

Vezérképviselő :

Mezey és társa

Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

TELEFON: József 24 61. szám.

:: Állandó nagy raktár ::

hordóokban és palackokban.

Raktár Ujvidéken:

BAUER GYULA urnál.**Akácából hasított szőlőkaró**

150 mtr., 130 mtr. és 120 mtr. hosszúságban kapható

WOLF és TROSTLER cégnél
UJVIDÉKEN.

Iroda: Duna-utca 6. szám.

Fatelepe: Örmény-utca, városi istállók mellett.

Kiadó lakások!Egy 2 szobás és 1 szobás lakás **azonnal** kiadó.

Bővebbet: Magyar-utca 50. szám.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
kaucsuk sarkok
kirdlya

Fendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

Porosz szén és porosz coax

elsőrendű minőség, versenyképes árban kapható:

BAUER GYULA cégnél

Ujvidék, Uspenzka-utca 5. szám alatt.

Minden mennyiség házhoz szállítatik.

TELEFON 147.

TELEFON 147.

Aki jó kávét szeret,

használja pótlék gyanánt a „Valódi” : Franck :-ot, — felismerhető a

„kávédaráló”
gyárjegyről.

Mag. 45. 90116

Telefon 134.

Első
Reich

Luxu

kocsik

omnib

legge

:: vit

Há

Bővebb

MIELT
SZO

gy
vásár
ujabb
denki
Po
oz
szóló

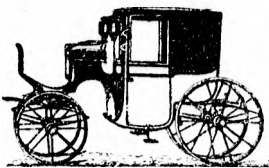
K

reke
gördmell
60

Fele

Csom
ható
ler B
fia, I
Klein
gyóg
Ratai
gyóg
Hain
A. D

Telefon 134.

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.
Reich Mátyás és Lehherz Károly
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági
kocsik, mentő- és halottas kocsik,
omnibuszok és luxus-szánkok, a
legegyszerűbbtől a legfinomabb ki-
vételig, állandóan készletben. ::

Házeladás.

A Lövész-utca 6/a. szám alatt
levő ház szabadkézből eladó.
Bővebb felvilágosítást ugyanott a házban.

MIELŐTT SZŐLŐVESSZŐT,
SZŐLŐOLTVÁNYT,
BORT

gyümölcs- és diszfát
vásárolna, a saját érdekében kérje leg-
újabb képes árjegyzékünket, mely min-
denkire nézve hasznos tudnivalót tartalmaz.

Pontos cím: **Szücs Sándor Fia**
szőlőoltványtelep és bortermelő részvény-társaság
BIHARDIÓSZEG.

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás
görcs- és szamárköhögés ellen

KAISER

mell-karamellái a „3 fenyővel.”

605 közjegyzőileg hitelesített orvosi
és magán bizonyítványok tanus-
kodnak a biztos sikerről

Felette ízletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kap-
ható Herczog István, Grossinger János, Kűch-
ler Béla gyógyszerártaiban. Stefanovits Ly.
fia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben,
Klein Oszkár droguistánál, Strasser István
gyógysz. Karlóca, Kocziák Ruma, Jlhreg C.
Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy
gyógysz. Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic,
Hainis A. India, Honcl J. Ruma, Wagner
A. Dobrica, Peternek Ottó Ujszlankamen,
Gebauer Emil gyógysz. Bács.

Halló!

Mi ujság?

Halló!

Vasárnap, március hó 1-én a Grand
Hotel Kovács szálloda vigadóájában

Nagy

Domino álarcosbál

Katonazenével

Kezdeté este 8 órakor.

Belépti-díj személyenkint 1 kor. páholy
és erkély helyek a nézőközönségnek
1 korona. — Jegyek előre válthatók
Rosenberg úrnál a tánciskolában, va-
lamint a Dornstädter cukrászdában és
Kovács S. (golya) kereskedésében.
Rendező: ROSENBERG táncmester.

MOMIROVITS P.

férfi, női és gyermekruha üzlete

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.
(Stefanovits L. fia) házában.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan
átalakított s megnagyobbított üzletamben,
állandóan nagy készletet tartok a legújabb
divatú, elegáns s finom kivitelű férfi, női
s gyermekruhákban.

Különösen felhívom szives figyelmét női
kosztümök, pongyolák, blousok s aljakra
továbbá igen jutányos árúimra s minden
tekintetben legfigyelmesebb s szolid ki-
szolgálásomra.

Mindenemű tévedés kikerülése végett, kérem
igen tisztelt vevőimet, hogy címemre ügyelni
sziveskedjenek, mert nem a régi helyiségben
vagyok, hanem üzletem Kossuth Lajos-utca
27. szám alatt Stefanovits L. fia házában
létezik.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csomate, boggyógyümölcsök,
vadoncok, Kerti sűvények,
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

STEFANOVITS

Kávé!

Központi Hitelintézet Részvénytársaság Ujvidéken.

XXIII. Üzletév.

Tartozik.

Mérleg-számla 1913. december hó 31-én.

Követel.

VAGYON	Korona	fillér	Korona	fillér	TEHER	Korona	fillér	Korona	fillér
Pénzkészlet			491.801	74	Részvénytőke :				
Váltótárca :					3750 drb. 400 K-val			1,500.000	—
állomány 1913. dec. 31-én			6,262.545	27	Tartalékalap			915.000	—
Jelzálogkölcsonők			4,371.730	99	Intézeti tisztviselők s szolgák nyugdíjalapja			165.769	—
Jelzálogilag biztosított könyvkövetelések			103.000	—	Betétek			10,689.555	04
Kötelezvények			305.609	39	Ki nem fizetett osztalék			1.390	—
Ujvidék sz. kir. város kölcsöne			372.425	80	Hitelezők folyószámlán			314.409	64
Kölcsönök heti betétekre			11.741	—	Átmeneti tételek			66.792	98
Kölcsönök értékpapírokra			134.612	—	Visszleszámitolás			1,612.828	—
Eiőlegek kézi zálogra			50.763	—	Átruházott jelzálog kölcsönök			578.936	07
Érmekek, értékpapírok, szelvények			1.407.365	60	Tiszta nyereség			297.000	85
Nyugdíjalap értékpapirjai			161.060	—					
Intézeti ház			150.000	—					
Ingatlanok			34.742	76					
Téglagyáraink értéke			196.000	—					
Téglagyári árukészlet			153.959	88					
Adósok			1,901.324	15					
Leltár			33.000	—					
			16,141.681	58				16,141.681	58

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

TEHER	Korona	fillér	Korona	fillér	JÖVEDELEM	Korona	fillér	Korona	fillér
Fizetések			78.249	28	Nyereség áthozat az 1912. évről			11.654	67
Lakbér			6.500	—	Az intézeti ház jövedelme			7.041	41
Kamatok			568.645	82	Kamatok			986.304	84
Átmeneti kamat			69.914	61	Váltóüzletünk jövedelme			9.390	67
Adók			42.408	10	Téglagyáraink jövedelme			40.758	29
Tőkekamatadó			49.213	22	Jutalékok			101.509	30
Költségek			24.216	25					
Leírás a téglagyár értékéből			2.000	—					
Leírás a leltárból			4.308	93					
Leírás a kétes követelésekből			14.202	12					
Tiszta nyereség			297.000	85					
			1,156.659	18				1,156.659	18

Ujvidék, 1913. december hó 31-én.

A könyvvitelért: **Franczuszky Milán**, aligazgató.

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Dungyerszky Lázár,
elnök.Stefanovits Lyubomir,
alelnök.Matic Dusán,
igazgató.

Varadjanin Arkadia,

Petrovits N.,

Dr. Csirics A. Milán,

Plavsics G.,

Dungyerszky Jakab,

Dr. Dungyerszky Gedeon,

Szlavnic István,

Kamarata István.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Velics György,

Baruszkovics G. elnök,

Maximovics Mladen,

Sityárevits Milivoj.

Nyomatott a „Gutenberg“ villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.